

‘Wij gaan een fase in van de economie van het geluk’

Robin Uitham

Vaarwel vaste baan. Freelancen en baantjes combineren wordt het ‘nieuwe normaal’. Maar dat is niet erg, zegt trendwatcher Adjiedj Bakas.

Megatrends werk, Adjiedj Bakas, Bakas Books bv, 192 pagina's, €9,95

‘Wij gaan steeds vaker baantjes combineren, verwacht trendwatcher Adjiedj Bakas. In zijn net verschenen boekje *Megatrends Werk* noemt hij honderd nieuwe en gewilde banen van de toekomst: zoals de kakkerlakkweker of de disruptor. ‘Het nieuwste werken is hosselen.’

Nu heeft 50% van de Nederlanders een vaste baan, tien jaar terug was dat 75%, zegt Bakas. ‘Binnen tien jaar is dat nog maar 40%. Dat is niet erg, freelancen wordt het nieuwe normaal. Veel mensen gaan hosselen. Zo wordt dat in Suriname genoemd als mensen onwaarschijnlijke baantjes combineren om hun geld bij elkaar te scharrelen. Van hosselen kun je best gelukkig worden, eigenlijk vinden mensen die combinatie van banen best leuk, hoor ik wel om me heen.’

Driedaagse werkweek

Voor de middenklasse zal de gevolgen merken van de opkomst van nieuwe technologieën, weet de trendwatcher. Alleen al bij banken en verzekeraars gaan de komende jaren vijftig- tot honderdduizend banen verloren, schetst hij. ‘Mensen die met de handen werken, hebben niet zo veel te vrezen. De kapper, de slager, de gemiddelde arbeider, die blijven hun werk wel houden. De middenklasse, die veel administratief werk doet, die mensen moeten zichzelf opnieuw gaan uitvinden. Een deel zal zich omscholen, een deel gaat ambachtelijk werk doen. Ik sprak laatst een werkloze personeelsfunctionaris. Je moet goudsmid worden, zei ik, er is een enorm tekort aan goudsmiden. Hoeveel personeelsfunctionarissen hebben we nodig als robots een deel van het werk gaan overnemen? De middenklasse moet echt gaan nadenken.’

Somber hoeft de middenklasser er echter niet van te worden, vindt Bakas. ‘Een loodgieter verdient in Amsterdam al meer dan een jurist, financieel hoeft het niet zo veel uit te maken. Het gaat ook niet alleen meer om geld. Ik verwacht dat

we een fase ingaan die ik de economie van het geluk noem, waarin een drie- of vierdaagse werkweek niet zo erg is als je die combineert met vrijwilligerswerk of mantelzorg. Daardoor zullen mensen minder in de ratrace zitten, minder snel ziek worden.’

Voor administratieve banen verdwijnen (en beroepen als caissière, reisagent, helpdeskmedewerker). In de technologie en IT zullen mensen fulltime aan de slag blijven. Veel werk verwacht Bakas in de ‘biobased economy’ en IT-beveiliging.

‘Mensen zullen met een lager inkomen creatiever omgaan. Ik verwacht dat als mensen dat lagere inkomen combineren met goede ruilhandel en deeleconomie, dat ze er dan prima uitkomen. Als mensen niet meer in de ratrace zitten: ik moet zo veel verdienen, ik moet drie keer per jaar vakantie, zullen ze gelukkiger worden.’

Hoogopgeleiden met talent behouden hun baan. ‘Als je een gewild, schaars talent hebt, heb je als hoogopgeleide niets te vrezen, maar als je een gemiddeld talent hebt wel’, zegt Bakas. ‘Administratieve mensen moeten gaan nadenken: wat is een schaars talent? Als je bijvoorbeeld ondernemers kunt helpen bij het aanvragen van een krediet, is dat een schaars talent. Als je dat niet kunt, dan word je loodgieter of ga je wat anders doen. Ik ken een ex-bankmedewerker die nu trambestuurder is, een

Talent gevraagd

‘Met een gewild, schaars talent heeft een hoogopgeleide niets te vrezen. Als hij een gemiddeld talent heeft wel.’

FOTO: MAURICE BOYER/HH

ander is verkoper in een ijscowinkel. Het verdient minder, ze moeten de tering naar de nering zetten, maar zijn niet ongelukkiger.’

Nieuwe beroepen

In *Megatrends Werk* noemt Bakas een lijst op met honderd beroepen die gewild blijven of er in de toekomst komen: toyboy, actuaaris, bioloog of chief data officer.

‘Er komen gekke nieuwe beroepen bij, maar ook serieuze’, zegt hij. ‘Bijvoorbeeld de disruptor, dat is iemand die in een bedrijf alles ter discussie stelt: moet dit wel, is dit wel normaal? De budgetcoach doet het ook goed. De kluisexploitant: ik kan me voorstellen dat banken, of nieuwe bedrijven, gaan zeggen: zet uw digitale data bij mij, ik beheer het voor u. De digitalekluisbeheerder heeft toekomst. Dat geldt ook voor robotbouwers.’

Op het lijstje staan ook beroepen als kakkerlakkweker of huiscommunist. Zijn toekomstvisies zijn serieus, zegt hij. ‘Maar ik breng het natuurlijk met een knipoog. Als jij drie miljoen kakkerlakken houdt, heb je € 30.000 omzet per jaar. Kakkerlakken worden gebruikt voor antirimpelcrème. Ik denk dat het vrij serieus is. Een huiscommunist? Dat is iemand die de elite voorhoudt hoe het gaat met de rest van de samenleving. Ik gun iedereen een huiscommunist. Ik breng deze voorbeelden zodat mensen op ideeën komen.’

Ook in de middenklasse komen nieuwe banen. ‘Er werken in Europa nu 500.000 mensen in de app-ontwikkelingsindustrie, die branche bestond vijf jaar geleden niet. En er werken 800.000 mensen in de games. We gaan games gebruiken in de zorg, bijvoorbeeld om mensen op tijd hun medicijnen te laten innemen.’

Maar, zegt hij, mensen moeten zich wel omscholen. ‘En zij moeten zich realiseren dat we met veel meer zijn— dat binnen tien jaar 1,4 miljard mensen online werken. Dat betekent dat jouw werk ook voor de helft van de prijs kan worden gedaan door iemand in India.’

